

Remissvar på Kollektivtrafikplan för stadens gator

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2025/327

Sammanfattning

Trafikkontoret har tagit fram ett förslag till Kollektivtrafikplan för stadens gator. Kollektivtrafikplanen syftar till att ange en långsiktig riktning för hur kollektivtrafiken ska fungera och ska utgöra ett strategiskt planeringsunderlag för hela staden, i första hand inom trafikplanering, fysisk planering och stadsutveckling, men även inom andra relevanta verksamhetsområden.

Koncernledningen ser positivt på Kollektivtrafikplanen. En tätare och mer blandad stad ställer nya krav på mobilitet, där gång, cykel och kollektivtrafik behöver prioriteras tydligare. En kollektivtrafik som är kapacitetsstark och fungerar effektivt är också en grundförutsättning för att staden ska kunna nå sina bostads-, klimat- och miljömål.

Ärendet

I Stockholm görs varje dag över två miljoner påstigningar på bussar, spårvagnar, pendeltåg och tunnelbana. Kollektivtrafiken binder ihop staden och ger invånarna möjlighet att resa på jämlika villkor, oavsett individuella förutsättningar. Stadens fortsatta utveckling innebär en planerad tillkomst av 140 000 nya bostäder mellan 2010 och 2035. Utöver det förväntas den regionala befolkningstillväxten leda till ett ökat resande till, från och genom staden. Transportinfrastrukturen i Stockholm är i dag ansträngd, och framför allt gång-, cykel- och kollektivtrafik behöver stärkas.

Kollektivtrafiken fyller en avgörande funktion för att möta de utmaningar som kommer med en växande stad. Den är yteffektiv och bidrar till minskad miljöbelastning och ökad trafiksäkerhet. Kollektivtrafiken är därutöver ett viktigt verktyg för att skapa en mer sammanhängande stad.

Kollektivtrafikplanen har till uppgift att ange en långsiktig riktning för hur kollektivtrafiken ska fungera på Stockholms vägar och gator. Den fungerar som ett planeringsverktyg för hela staden och används främst inom trafikplanering, fysisk planering och stadsutveckling, men har även relevans inom andra berörda verksamheter.

Genom sin roll som väghållare har Stockholms stad stora möjligheter att påverka kollektivtrafikens attraktivitet i den byggda miljön. Samtidigt är det Region Stockholm som bär huvudansvaret för att planera, finansiera och organisera kollektivtrafiken i hela länet. Kollektivtrafiksystemet är regionalt och hänger samman över kommungränserna,

där även Trafikverket och andra kommuner har rådighet över infrastruktur utanför Stockholms stad.

För att skapa en välfungerande och tillgänglig kollektivtrafik krävs därför god och effektiv samverkan mellan staden, regionen och övriga aktörer. Planen ska ligga till grund för planering av såväl nya som befintliga gator och vägar, och den lyfter fram de viktigaste stråken för buss- och spårvägstrafik. Dessutom formulerar planen mål för kollektivtrafikens utveckling inom stadens egna ansvarsområden.

Underremiss

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till Kollektivtrafikplan för stadens gator till bland annat Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholms Hamn AB och Stockholm Business Region AB. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Stockholms Hamns remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 1):

Bolaget lyfter vikten av att kollektivtrafiken knyter an väl till de passagerarflöden hamnarna genererar. Färjerederiernas affärsmodell bygger på en transporteffektiv blandning av passagerare och gods. Det är angeläget även för godstrafiken att passagerartrafiken fungerar väl, exempelvis genom bra omstigningar till kollektivtrafiken.

Det är positivt att planen visar ett strategiskt stråk mellan Loudden och Lidingöbron, men kopplingen till de viktiga bytespunkterna Stockholms central och Stockholms östra får inte förbises. Idag är denna koppling bristfällig, med lång restid i förhållande till avståndet till city. Bolaget instämmer i vikten av att kollektivtrafiken etableras tidigt i stadsutvecklingsområden, detta kan stärkas kopplat till Värtan- och Frihamnsområdet.

Angående indikator B i bilagan menar bolaget att det vore bättre att sätta upp en hastighet som linjerna följs upp mot.

Stockholm Business Regions remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Bolaget har inget att erinra mot förslaget.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen ser positivt på Kollektivtrafikplanen, inte minst i ljuset av det omfattande stadsutvecklingsarbetet som sker i staden. Stockholms stad har fortsatt högt ställda mål gällande bostadsbyggandet, med målet att bygga 140 000 nya bostäder mellan år 2010 och 2035. Utbyggd kollektivtrafik skapar förutsättningar för fler bostäder då närhet till spårtrafik är högt eftertraktat. Den regionala befolkningstillväxten innebär också att resandet till, från och genom staden ökar. En tätare stadsstruktur och fler invånare innebär förbättrade förutsättningar för att kollektivtrafiken ska kunna bära en större del av resandet.

En väl fungerande och attraktiv kollektivtrafik är avgörande för hållbar stadsutveckling. Staden har stora möjligheter att påverka kollektivtrafikens attraktivitet i sin roll som väghållare. Genom en medveten planering av bebyggelsestruktur och markanvändning

kan staden bidra till att öka kollektivtrafikens attraktivitet, även om ansvaret för kollektivtrafiken ligger på Region Stockholm. En effektiv och nära samverkan mellan berörda aktörer är därför av yttersta vikt.

Det är avgörande att staden tidigt i stadsutvecklingssprocessen planerar för hållbara och effektiva kollektivtrafiklösningar. Tillgången till kollektivtrafik påverkar var det är attraktivt att bygga bostäder och arbetsplatser och hur näringslivet kan utvecklas. Ett nära samarbete med stadens bostadsbyggande bolag i planeringsarbetet är därför viktigt.

Koncernledningen vill även lyfta fram ytterligare ett perspektiv: den omfattande hamnverksamhet som staden bedriver genom Stockholms hamnar. Det är viktigt att stadens kollektivtrafiknät knyter an på ett bra sätt till de passagerarflöden som hamnverksamheten genererar. Verksamheten är mycket betydelsefull för besöksnäringen och en bra kollektivtrafikanslutning är en stor del i hur välkomnande Stockholm framstår.

Anette Scheibe Lorentzi
Vice VD

Bilagor

1. Stockholms Hamns remissvar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anette Scheibe Lorentzi, Vice VD	2025-04-29